

TRIBUNA

ŠTUDENTSKI LIST

ŠT. 13

LETNIK XXI

LJUBLJANA, 28. FEBRUARJA

CENA 1Ndin

Svoboda, ki je le za pristaše vlade in za člane partije — čeprav je njihov o število ne vem kako veliko — ni prava svoboda. Svoboda je Svoboda tistih, ki mislijo drugače.

(rosa luxemburg)

KDO SE ŠE BOJI ŠTRAJKA

Pravna fakulteta pozdravi mimoidočega po vremenu. Če je sončno, je to najst rožje mrkosivo poslopje v sosedstvu, če pa dežuje, je dolgčas še posebej poudarje n. To je vse, kar nudi zunanja podoba pravne fakultete. To je fakulteta, ki živi v podzvesti vseh tistih, ki tam ne študirajo ali ne delajo. Ob vhodu na fakulteto ni nobenih plakatov, nobenih zastav ali česa podobnega, kar bi kazalo na bogato izv enšolsko aktivnost študentov te fakultete. Fakulteta ne doživlja tudi nobenih ne zaželenih vdorov organov milice na posvečena akademska tla, kar kaže da so se študentje in predavatelji lepo v skladu s pričakovanji abonirali na solidno pravno miselnost.

Toda to je le zunanja podoba fakultete. V resnici študentje te fakultete že dve leti, kar sem jaz na njej in po pripovedovanju sodeč še mnogo dlje štrajkajo in bojkotirajo predavanja. Štrajkajo bruci, ostali so omejili svojo dejavnost na bojkot predavanj.

Kakšen je pravzaprav ta štrajk? V prvi letnik fakultete se vpiše približno 450 študentov, v drugi letnik pa približno 200. To nam dokazuje da štrajka skoraj četrtnina študentov fakultete. Število študentov v drugem in tretjem letniku je približno enako, kar kaže da študentje drugega letnika ne štrajkajo, je pa nujno, da po temtatem bojkotirajo predavanja, ker predavalnica drugega letnika v najboljšem primeru lahko sprejme le kakih 100 študentov. Predavalnica tretjega letnika je še manjša od predavalnice drugega letnika, torej nam matematika tudi tu kaže na bojkot predavanj. Predavalnica četrtega letnika pa tudi sprejme kako polovico kandidatov. S pomočjo preproste matematike torej ugotovimo, da štrajka četrtnina študentov fakultete, četrtnina pa jih bojkotira predavanja. To nam torej kažejo matematična pričakovanja. V resnici pa je stanje še mnogo slabše. Študentsko gibanje ne zajema le polovice vseh študentov prava, temveč po mojih izračunih v povprečju celo kakih 80 % študentov. To razliko povzročajo namreč različni motivi bojkota predavanj. Pravna fakulteta ima kakih 1000 študentov, sedežev pa 400. Ker je prvi letnik v dveh izmenah, se poveča število sedežev na 530. Torej mora skoraj polovica študentov bojkotirati predavanja, ker ni sedežev. Toda pri nekaterih predavanjih so predavalnice skoraj povsem prazne. Razlog torej ni pomanjkanje prostora. Tu gre za majhno izpitno vrednost neobiskanih predavanj in vaj. Mnogi študentje se namreč sprašujejo, zakaj bi hodili k predavanjem, če samo zapiski predavanj niso dovolj, in je potemtakem potrebno preštudirati še cel učbenik ali večji del učbenika.

Do sedaj sem obdelal le obseg in vzroke študentskega gibanja na pravni fakulteti. Toda znano je, da je nevzdržna apolitičnost študentskega gibanja, in tako bom tudi jaz poskušal ugotoviti politične barve sodelujočih v gibanju, če bom pri tem manj znanstven kot sekretarji nekaterih univerzitetnih komitejev v državi, mi oprostite in to pripišite moji apolitični preteklosti in mladostni neizkušenosti. Torej, kdo so levi? Levi so po mojem mnenju vsi tisti, ki štrajkajo ali bojkotirajo predavanja, ker ni prostora. Ti nesebični mladi ljudje so na fakulteti naredili vzdržne študijske razmere za svoje tovariše, obenem pa so storili veliko uslugo tudi širši skupnosti, ker tako problem graditve nove pravne fakultete še ni tako hud, kot bi lahko bil. Tako imamo v družbi lep primer kompromisa: v Sloveniji manjka 100 sodnikov, ni pa nam potrebna nova pravna fakulteta in s tem v zvezi velike ne produktivne investicije. 50 % študentov je torej levičarjev, to nam kaže tudi na napredni značaj fakultete in na velike uspehe pri idejnem oblikovanju mladih ljudi. Teh 50 % naprednih pravnikov je torej matematično zagotovljenih s kapaciteta mi fakultete. Toda praksa kaže tudi na negativne rezultate, ki spremljajo prej navedene pozitivne dosežke. Povprečno 30 % študentov je desničarjev; to so tisti študentje, ki si prizadevajo, da bi kolo zgodovine obrnili nazaj in gimnazijalizirali univerzo s svojo zahtevo po predavanjih, katerih zapiski bi zadostovali za izpit. Ti študentje so bolj razdeljeni, nekaj je res predpotopnih zapisnikarjev, sumim pa, da se v tej množici skriva tudi precej nosilcev birokratsko tehnokratskih tendenc, ki se skrivajo za svojimi zahtevami po strokovnosti, torej zahtevajo prevlado neke elite znanja na fakulteti.

Sedaj naj podam še poskus ocene študentskega gibanja na pravni fakulteti. Levičarji so kljub vsemu navdušeni nad njimi vendarle nenevarni. Pravna levica ni prav nič radikalna, levičarji so se egoistično zadovoljili le z uspehi na pravni fakulteti. Če bi radikalno prisilili k bojkotu tudi tiste, ki obiskujejo predavanja, bi takoj ukinili pravno fakulteto. Z ukinitvijo pravne fakultete, pa bi univerza pridobila celotno stavbo, in bi s temi prostori lahko reševala prostorske probleme drugih fakultet. Bolj nevarni so desničarji, njihovo obnašanje sicer povsem neagresivno in navidezno čisto demokratično, toda vsi vemo, kako lažen je videz demokratičnega obnašanja.

Sedaj pa še besedo o ravnanju organov družbene prisile. O tem je seveda najtežje govoriti, ker ni bilo nobenega ravnanja. Študentskih aktivnosti ne spremljajo miličniki, niti ni bilo zaradi tega kakih sej političnih forumov. To si lahko razlagamo z nenevarnim videzom študentskih aktivnosti na pravni fakulteti. V tem gibanju ne zaznavamo nobenih anarho-liberalističnih ali nacionalistično-šovinističnih tendenc. Edini negativni pojav je nesocialistično individualističen značaj štrajka in bojkota.

Tega sestavka ne gre jemati dobesedno, ker je le vaja v privzgojeni logiki.

vlado simič

12345678

Nedavne polemike ter stališča nekaterih forumov in organizacij ZKS o uredniški politiki Tribune nam deloma razkrivajo vlogo in možnosti subjektivnega faktorja v naši družbi. Kažejo tudi na to, da je delovanje subjektivnih sil neobhodno povezano z institucionalnimi oblikami demokracije in javnosti ter z družbeno „tehnologijo“ oziroma prakso demokracije. In ne nazadnje, da skozi demokratske procese jasno kaže raznolikost stališč in da je ta raznolikost oz. diferenciacija zmeraj vezana na vsaj dve, če ne več alternativ, od katerih slabše propadajo ali lahko eksistirajo le trenutno, boljše pa nosijo v sebi perspektivne rešitve problemov (Etzioni).

Te misli so se mi porodile, potem ko sem prebral vsa sprejeta stališča o Tribuni ter zapisnike sej, na katerih so govorili o Tribuni. V nadaljevanju bom skušal s goraj strnjene uvodne misli razčleniti tako, da bom analiziral naslednje dokumente: 1. pismo KOK ZKS Vič—Rudnik CK ZKS, 2. stališče sveta Tribune ob zaplembi 9. št., 3. zapisnik s sestanka OO ZK jezikoslovcem, 4. stališče aktivna ZK pri Tribuni ob zaplembi 9. št., 5. stališče KUK ZKS o uredniški politiki Tribune — o snutek, 6. stališče KUK ZKS o uredniški politiki Tribune — končni tekst, 7. zapisnik sestanka OO ZKS profesorjev in študentov na FF, 8. stališče sekretariata OO ZK PF — študentje, 9. zapisnik sestanka OO ZKS na IZDG, 10. stališče IO SS LVZ o Tribuni, 11. diskusija na OO ZKS študentov FSPN ter 12. diskusijo na skupščini Skupnosti študentov LVZ.

Preučevani dokumenti kažejo na zelo široko skalo mnenj in stališč, tudi doka, j nasprotujočih, odvisno od tega, kako so bili informirani posamezniki o problemu informirani in poučeni in od položajev ljudi, ki so čutili takšno ali drugačno potrebo in dolžnost povedati svoja mnenja. To „ideološkost“ (Mannheim) ali pogojenost človeka z okoljem, s položajem, s svojim delom, z zvezami, s preteklostjo, z intelektualnim razvojem (skratka, z njegovo politično indoktrinacijo) lahko jasno opazimo kot dokaj izdiferencirano: pri rigidnih strukturah kot enostansko in enotno stališče celotnih teles, v bolj prožnih sredinah pa kot takšno ali drugačno stališče posameznikov ali celotnih teles. Moramo vedeti, da imamo opravka pretežno z dokumenti političnih oz. partijskih teles, da ni naš namen, da bi ugotovili, kdo je bolj in kdo je manj komunist, kdo je pravoveren in kdo je bližje programu ZKJ, temveč, kako se takšen program skozi različne „interese“ in v konkretnem primeru uresničuje.

V stališču 6. seje komiteja OK ZKS Bežigrad piše, da „skušajo člani uredništva in drugi sodelavci Tribune zbujati pri bralcih dvom v pravilnosti naše socialistične revolucije, zunanjepolitične usmeritve Jugoslavije in sploh politiko ZKS v sedanjih okoliščinah.“ Ob teh vrsticah sem se spomnil epizode iz knjige Prvi krog pisatelja Solženicina. Partijski sekretar nekega okrajnega komiteja je bil pohvaljen, odlikovan z enim od takih najvišjih Stalinovih ordenov, ter je imel izjemno srečo, da se je udeležil nekega sprejema pri Stalinu. Po običajnem naštevanju dosežkov v socialistični izgradnji se je ob koncu pogovora, čuteč, da je povedal le preveč, epega in dobrega začel popravljati, češ da ni vse tako v redu, da so napake, slabo stiti itd. Drugi dan je bil ustreljen.

Dvom naj bo torej kaznovan — menijo na KOK ZKS Bežigrad, ter očitajo uni verzični konferenci ZKS, da ni „predlagala ustanovitve ustreznih organizacijsko-materialne in kadrovske rešitve“ (kar se je pozneje zgodilo). Iz zapisnika občinske konference ZKS Grosuplje pa izhaja, „da je članstvo pričakovalo... da bodo po oimensko obravnavani tudi člani uredniškega odbora Tribune in da se bo proti njim ukrepalo“ ter: „da bodo poimensko obravnavani tudi nekateri univerzitetni profesorji, katerih stališča niso vedno v skladu s programskimi cilji ZK“.

Na drugo skrajnost v nizu istega kontinuuma naletimo v stališču aktivna ZK pri Tribuni:

„Drugi razlog za prepoved članka (A. Franka) je bila kršitev ustavnih določb, ki vsebujejo zaščito Zveze komunistov kot avantgardne organizacije. Menimo, da revolucionarnost nobene organizacije ne more biti zavarovana z ustavo.“

Ustava navaja ZKJ kot družbeno-politično organizacijo s posebnim pomenom in vodilno vlogo v družbi, toda ne zato, da bi se tožilec lahko nanjo skliceval, in bi pomenila zaščito revolucionarnosti, kot si v aktivu predstavljajo, temveč pred vsem zato, da bi preudrila enotnost (neločljivost) oblasti in nosilca oblasti v naši družbi.

Kaj je skupno tema dvema nasprotujočima stališčema, da smo ju lahko postavili v niz istega kontinuuma? Skupna jima je njuna splošnost.

Bežigradski komite je verjetno prezrl dejstvo, da socialistično revolucijo in zunanjo politiko ne uresničujejo le partijski forumi, da se kljub splošni politiki ZKJ uresničujejo po različnih načinih (vključno s Hrvaško varianto in s še raznimi drugimi variantami, in da je dvom mlade generacije umesten. Na drugi strani pa vidimo zamudništvo pri aktivu Tribune, ker je svojo kritiko družbe osredotočil splošno (pavšalno!) le na partijo in partijske forume, medtem ko se je v zadnjih 10 letih izvršila postopna in delna transformacija moči iz Zveze komunistov na razne druge organe in organizacije (kapital, znanje, tržišče, monopol), in v družbenih dogajanjih ne dominirajo več izključno partijske norme, temveč norme razvoja (ali pa se pokrivajo). Dober del politike postaja iracionalen (Vakanjac), ker se uresničuje z izkustvenim družbenim in ekonomskim instrumentaliziranjem, ki še ni dobil ustreznega vrednotenja v družbeni zavesti in v takimenovani nadstavbi. To pa spet kaže na sorazmerno zaostalost „tehnologije“ v urejanju družbe, kar poraja vedno nove in navidezne konflikte, blokiranost in obojestransko diskvalifikacijo, kot je razvidno iz pričujočih dokumentov.

Zastavlja se vprašanje, če takšno vedenje enih in drugih lahko označimo kot z nak določene anomalije (Durkheim), ali pa bi bilo prav iskati bolj optimistične napovedi.

Pri postavljanju kakršnihkoli diagnoz je težava s prebijanjem lastne inertnosti do obstoječih pojmovanj družbenih odnosov in družbenega sistema. Zahtevana je visoka stopnja radikalizacije, kriterij radikalnosti pa je v veliki meri znanstvenost in teoretičnost. Tega najbrž ne premorejo ne pri Tribuni ne na komiteju na Bežigradu.

Po takšnem orisu problematike se marsikomu zdi administrativno ukrepanje popolnoma upravičeno, predvsem kot preventivna poteza. Na 25. seji CK ZKS je bilo povedano, „da vsem tem stvarim dajemo preveliko težo“ (Marinc), iz česar se da sklepati, da so subjektivne sile ocenjene kot prešibke ali nezmogljive, da bi se konflikt razreševal ali da bi se lahko izognili blokiranosti stališč.

V okviru diskusije, ki jo je sprožil univerzitetni komite na nekaterih fakultetah se je lahko tudi članstvo do problema javno opredelilo. Pred temi sestanki je KUK dal osnutek svojih stališč o uredniški politiki Tribune ter o zaplembi 9. številke lista, ki je služil nekaterim osnovnim organizacijam za orientacijo. Osnutek je z manjšimi modifikacijami in z upoštevanjem poglavitnih stališč dobil končno obliko.

Sestanki sekretariatov in osnovnih organizacij so v veliki meri pripomogli k razčiščenju vloge in odgovornosti KUK. Ta vloga je bila v nekaterih študentskih krogih /zlasti pri Tribuni/ označena kot lov ravnotežja med študentsko levico in etablirano politiko, medtem ko so občinski komiteji (Vič—Rudnik, Bežigrad) od CK ZKS zahtevali, naj čimprej obravnava „politično odgovornost KUK in njegovega sekretarja Gojka Staniča za vsebinsko usmeritev Tribune.“ (Ta metoda je bila ostro kritizirana na terenu občine Bežigrad.)

Ne glede na stališča enih in drugih je delovanje KUK viselo v zraku, dokler ni dobilo verifikacije tudi neposredno od članstva. Med mnogi in stališči komunistov na univerzi ter stališči občinskih komitejev je precejšnja razlika. Komunisti na univerzi nikjer ne omenjajo administrativnega ukrepanja, niti ne splošno (dis)kvalificirajo Tribune, še manj pa člane KUK, temveč skušajo problemom najti vzroke O kritiki programa „državne in partijske politike“ pa menijo, da je o teh „problemih treba razpravljati v partiji, vendar ne s takih stališč, da se načenja osnovna struktura partije.“ (Britovšek)

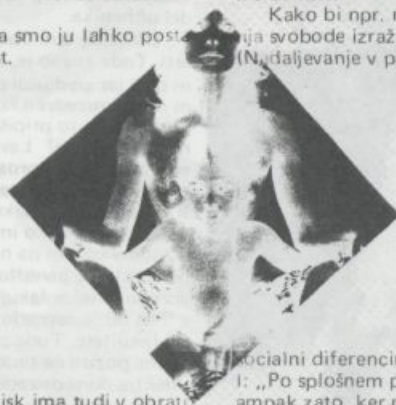
Koncept in uredniška politika Tribune nista bili v celoti ovržena, temveč je bilo očitano „pomanjkanje političnega in strokovnega posluha“ (študentje na pravni fakulteti). Na skupščini študentov LVZ 13. januarja 1972 je bila zahtevana po globiteh in razširitev sedanjega koncepta, o nezaupnici ali odstopu uredništva niso želeli glasovati. Lahko rečemo, da so študenti komunisti odgovornost uredništva povezovali z lastno odgovornostjo do študentske politike, do (ne)angažiranosti študentov, pokazali so veliko stopnjo strpnosti in določeno identifikacijo s Tribune kot študentskim medijem.

Zastavlja se vprašanje, odkod tako velike razlike v pristopu in v metodi med organizacijami na univerzi in občinskimi komiteji? Ali v teh občinah tudi članstvo stoji na stališču svojih forumov ali pa so forumi le „predstavniški predstavnikov“?

Eden od problemov v zvezi s tem, ker enako velja za univerzo kot tudi izven je, je tok informacij. Kakšne informacije razen tistih ki jih dobivajo navadno član in dobivajo forumi in predstavniški forumi? Kdo te informacije kvalificira oz. sel ekcionira in s kakšnimi nameni? Kakšen je tok informacije: enosmeren, od zgora j navzdol, ali obojestranski? Kakšno valorizacijo dobijo te informacije v različnih sredinah?

Kako bi npr. razlagali, da intervencijo sodišča nekateri zavračajo kot omejevanje svobode izražanja mnenj, drugi pa dejstvo sprejemajo za gotovo (Zadravec, FF: (Nadaljevanje v prihodnji številki)

jože konc

KITARE IN VINO

Zadnje tedne je mnogo govora o socialni diferenciaciji. Tisk ima tudi v obratovanju tega vprašanja eno od pomembnejših mest. Tudi tokrat je opaziti med posameznimi pisci določena odstopanja od ustaljenega časnikarskega kodeksa.

Za primer bomo navedli pisanje bravcev v Nedeljskem dnevniku, ki blati našo socialistično stvarnost, in utegne metati zelo črno senco na našo splošno politiko. Glede na to, da je mogoče s takšnim pisanjem zadeti v živo občutke našega delavnega delovnega človeka ali tudi kakšnega drugega občana, bi bilo prav pod vzeti najstrožje mere, pri čemer posebej apeliramo na člane ZK v tem kolektivu, vendar jih opozarjamo, naj se izognejo slehernemu nesmiselnemu lovu na čarovnice.

Gre za pismi „Glas opekarja in Kanižarice“ in „Razkorak med teorijo in prakso“, objavljeni v Nedeljskem dnevniku 13. februarja. Prvo govori o nekom, ki ima dva otroka, stanuje pa v nekem, po njegovem neprimernem prostoru s kvadratu 2x4=8, ki mu služi za vse in katerega strop rad prepušča atmosferske padavine. Na koncu pa pisec pisma še tendenciozno vprašuje: „Kdo mi lahko pomaga ali svetuje?“. Drugo pismo se zelo nepoučeno obeša na to, kako se je baje sam avtor pisma pred enim letom vrnil iz tujine, kjer je delal več let, zdaj pa ne dobi službe.

S tem da uredništvo takim primerom (ki so vrh vsega tudi docela nepreverjeni) omogoča nepotrebno publiciteto, nenavadno neprijetno osvetljenje našo ureditev, posebno, če upoštevamo, da omenjeni tehnik velik del svoje naglade izvaža v države kapitalističnega bloka. Zato še enkrat zahtevamo premislek o merah, kakršne imamo v mislih v dispozitivu pričujoče glose.

Po drugi strani pa je treba opozoriti na zgledno pisanje beogradskega dopisnika uglednega slovenskega dnevnika DELO, ki je pred dnevi v tehtnem prispevku o

socialni diferenciranosti in diferenciaciji zapisal med drugim tudi naslednjo Miso: „Po splošnem prepričanju ti pojavi ne nastajajo zaradi pomanjkljivih predpisov, ampak zato, ker predpisov ne izvajajo ljudje, ki so še kako (zveza) e k a k o je sicer jezikovno nedopustna! — op. M.J.) dobro plačani ne samo za to, da varujejo zakonitost, ampak tudi, da jo izvajajo. Namesto da si spletajo nekakšno politično slavo, ko „načenjajo vprašanje“, kdo se je za koliko obogatil, je potreben teh ten socialen program in spoštovanje socialne zakonitosti.“

Medtem ko prvi dve neprofesionalni pisanji mečeta kaj neugodno luč na vse, ki smo doslej karkoli prispevali k dosedanjemu razvoju družbe, se druga razprava omejuje na korektno in edino samoupravno pot, ki je mogoča iz morda nekoliko neprijetnega položaja. Pismi v Nedeljskem dnevniku obsojata, ne da bi razumeli, pisanje tov. Zdravka Ilića pa zrelo razume, da je potreben program, saj je imenovan dopisnik dobro seznanjen s primeri, ko bi se nekaterim lastnikom večjih objektov kmalu zgodila nepopravljiva krivica.

Stvar je namreč treba dobro poznati. Tako tudi podpisani Tribunej glosator dobro ve, da lahko kakšen pomemben uradnik nadere kakšnega smrkavega arhitekta, če prosi, če bi lahko naredil zase in za svojo ženo na podstrešju, ki si ga je našel, dve lučkani sobici pa malo kuhinje; toda zaradi tega ne gre kritizirati na splošno. Pa tudi o tem, kaj bo z množico ljubljanskih podstrešij, je treba samoupravno odločiti. (Ad informandum: za zdaj je sklenjeno, naj „tam gor“ delajo ateljeje.“ O zlati vek zdaj muzam kranjskim pride!“ bi vzkliknil kakšen destruktiven dekla siran element, ne da bi vedel, kako zelo potrebnih je toliko sto ateljev. S podstrešji namreč ni mogoče rešiti socialnih, marveč le kulturne probleme.)

O socialni problematiki pa je potrebna temeljita analiza in potem tehten in do bro premišljen program.

m j

Tovariši,

karikatura Zorana Jovanovića „Kako naj ga krmimo“, objavljena v beograjski izdaji „Komunista“ 6. januarja tega leta, se je izkazala v nasprotju s pravo namer o obsoditi nacionalizem, šovinizem in separatizem kot netočna in neresnična. Iz koriščajoč pravico, da kot član ZKJ objavljam svoja mnenja v tisku organizacije, in prepričan, da nesrešnica ne more nikdar koristiti ne Zvezi komunistov ne prog resu nasploh, vas prosim, da kot določeno korekcijo omenjene korekture objavit e tole moje notico.

V prvi od dveh slik svoje karikature Jovanović predstavlja možaka (očitno „n as“ iz naslova, to je jugoslovansko družbo ali vsaj nekatere njene dele), kako krm i gada ali nekakšno drugačno pošast (beri: nacionalizem, šovinizem, speratizem) z listoma „Hrvatski tjednik“ in „Jež“ in s študentskim tiskom, predstavljenim z beograjskim „Studentom“ in ljubljanskim „Tribuno“. V drugi sliki kačuha, okrep ljena s takšno krmo, juriša tudi na samega krmitelja, da bi ga pogoltnila. Ideja kar ikature sama po sebi je povsem pravilna in bi zaslužila odobravanje in podporo, k o sredstvo oziroma način, kako je izražena, ne bi bil v ostrem nasprotju z njo. Ka rikaturist trpa v isti koš vse omenjene liste in jih s tem kvalificira kot nacionalisti čne in šovinistične in jih izpostavlja javnemu porogu. Napaka je v prav v tem.

Puščajoč ob strani vprašanje, s koliko pravice se more „Jež“ v nacionalizmu i zenačevati s „Hrvatskim tjednikom“, hočem obrniti pozornost na to, da je absolu tno nenatančno in potemtakem tudi nedopustno to početi s „Studentom“ in „T ribuno“. Ta lista kot največji del mladinskega in študentskega tiska v Jugoslaviji ž e od leta 1968 nista imela ničesar skupnega s tendencami, ki jih karikaturist kriti

zira, marveč sta nasprotno s svojo splošno usmerjenostjo in tudi v več izrazitih sp isih potegnili jasno linijo razmejitve s temi kontrarevolucionarnimi tendencami. Kritično sta se postavila proti nacionalizmu, šovinizmu in separatizmu daleč prej, kot se je ta karikaturist opogumil kritizirati te pojave. Zdaj ko se te antirevolucio narne tendence pri nas široko obstojajo, je nepravilno in neresnično takšen štud entski tisk etiketirati z nacionalizmom.

Tovariš Jovanović lahko reče, da ga nisem dobro razumel, da v karikaturi ne g re samo za kritiko navedenih pojavov, marveč za obsodbo vsakršne opozicije ali n asprotovanja obstoječemu stanju stvari v naši družbi. Toda tudi v tem primeru bi se ponovila ista napaka, ker bi bilo spregledano, od kod prihaja kritika na obstoje če stanje stvari, ali je regresivna, reakcionarna (šovinizem, nacionalizem, separati zem, restavracija kapitalizma ipd.) ali je usmerjena k prihodnosti in je kritika s po zicije humanističnega socializma v duhu mnogokrat citiranega rekla iz Programa ZKJ, da nič, kar je storjenega, ne more biti toliko sveto, da ne bi moglo biti zam enjano s še boljšim in naprednejšim. Kritike te druge vrste je bilo zares dosti in je še zdaj v največjem delu mladinskega in študentskega tiska in tudi v omenjenih d veh listih. Menim, da je za ZKJ in našo družbo dobrodošla in dragocena, kljub t mu da je bila izrečena kdajpakdaj nespretno in z določeno ostrino in tonom, kar pa je naposled lastnost mladih. Ko zaostruje borbo proti regresivnim antirevoluci onarnim tendencam, bo ZKJ samo pridobila, če bo bolj odprta za takšno kritik o, pa četudi kdaj prihaja iz vrst zunaj nje.

Če pa takšna radikalna in levičarska kritika tovarišu Jovanoviću ni po volji, bi moral to tudi jasno izraziti. Ko pa je nasilno spojil tisto, kar po prirodi ne gre sku paj, je s svojo karikaturjo samo zameglil stvari in nas pustil v dvomih.

19. januarja

Milutin Rogić, uslužbenec,
Novi Beograd, Studentska 3

Dve poslanski vprašanji

Poslanec Tone Remc je postavil poslansko vprašanje, če se v Sloveni ji že pripravlja konkreten dolgoročen načrt razvoja visokega šolstva in č e konkretno obstaja osnutek prioritarnega reda izgradnje visokošolskih ustanov in študentskih ter dijaških domov.

Na vprašanje je 19. 1. 1972 odgovoril republiški sekretar za prosveto in kulturo Slavko Bohanec. Po predvidevanjih naj bi bilo do 1985 na vi šjih in visokih šolah 25000 do 40000 študentov. Slovenija naj bi imela dve univerzitetni središči z 12 do 15 tisoč študenti, nekaj visokošolskih ustanov pa naj bi bilo tudi v drugih središčih. Poleg univerze v Ljubljani i se bo iz sedanjih višjih in visoke šole v Mariboru razvila druga univerza. Višji šoli sta že v Kranju in Piranu, mariborska pedagoška akademija in VEKŠ sta odprli oddelka v Celju, v pripravi pa je tudi ustanovitev od delka ljubljanske pedagoške akademije na Gorischem. Tako se konkretiz ira razvoj mreže visokih in višjih šol. Trenutno še ni nobenega republišk ega organa, ki bi podrobneje opredelil razvoj visokega šolstva v Sloveni ji, pač pa sta bili ustanovljeni komisiji pri ljubljanski univerzi in pri zdr uženju visokošolskih zavodov v Mariboru. Mariborska komisija je že izd elala razvojni načrt visokošolskih zavodov v Mariboru za obdobje 1971 — 1975. Dogovorili so se tudi, da bosta univerza v Ljubljani in maribor sko združenje pri izdelavi razvojnih načrtov sodelovali in delo usklajeva li.

OBLEKA DELA ČLOVEKA, ALI ...

(obisk v beograjskem Študentskem kulturnem centru)

Študentska kultura, kaj je to? Je garanje ali cirkus, cerkev ali kuple raj?

In tisto sedenje na oguljenih stolih študentskih „institucij“ in nesko nčno sestankovanje o tem in onem! Potem, minuta na monitorju, luč s e kaže. Študentska kultura, kaj je to!

Mladenci, mladenke, veselimo se, nam je jasno, mi plešemo, mi poj emo, mi igramo, folkloriramo, mi smo to!

Subkultura, raziskovanje, nemirnost, kritičnost. To je naše, tega ne damo! Bog in hudič sta nas navdahnila, mi se borimo.

Poslovni vlak, hrenovke, sokovi in kravate. Potem Slovenci V Be ogradu. Galoše v hrenovke, in beton. Študentski kulturni center nas pričak uje. Mi (iz ljubljanskega Študentskega kulturnega centra) ne pričakujem o vsega. Toda vidimo še več od vsega. Oči, oči in odprta usta. Odprta u sta štirih, iz njih nalahko zaudarja po slivovki. Opišem: velika stavba (d vor Miloša Obrenovića, glavni stan RSNZ do leta 1968 — se spomnite, do leta 1968!), ogromno denarja, fotelji, zavese, lustrizirani Beča, drndof on, knjigarna, milijoni. Študentska kultura? Pogovor lepo teče. Vsi se razumemo. Saj ni, da bi nergali. Študentska kultura je pač tisto, kar so študentje. Študentska kultura zavzema ravno toliko prostora kulture, k ot ga študenti zavzemajo v družbi. Če torej hočejo študentje biti subje kti in objekti kulture, subkulturniki, naj bodo, toda, tovariši, upošteva ti moramo vse sile v našem današnjem političnem življenju, priboriti si je treba mesto pod soncem; trdo in upoštevano delo; mi trebamo imati mesto u ovom gradu; brez ekscesov in pretiravanj, mi moramo pazit i na sredstva, ki nam jih zaupa družba. Saj, tovariši, v usta bi vas poljub il, prav imate, res je tako, četudi vas gledam izpod čela, ne mislim hud o, le neskončno žal mi je. Skoraj smilili sem se začel samemu sebi, če p

Počasno naraščanje števila študentov nalaga ljubljanski univerzi pos ebne naloge. Predvsem gre za usmeritev h poglobitvi in večji kakovosti dela in za pomoč novonastajajoči univerzi v Mariboru.

Kar pa se tiče drugega dela vprašanja, so dobili v srednjeročnem nač rtu za 1972 — 1976 prioriteto pri izgradnji naslednji objekti : pedagoš ka akademija Maribor, medicinska fakulteta Ljubljana, ekonomska fak ulteta Ljubljana, visoka ekonomsko-komercialna šola Maribor in dom v išje šole za zdravstvene delavce v Ljubljani. Nujna pa je tudi gradnja še enega objekta v študentskem naselju v Mariboru, dokončati bo treba tu di že začete objekte biotehnične fakultete v Ljubljani.

Na drugo vprašanje, kako izvršni svet ocenjuje dosedanje uresničeva nje družbenega dogovora o štipendiranju in kreditiranju in uč encem v SRS, pa je sekretar odgovoril, da je bilo predvideno, da bodo d ecembra 1970 sprejeti dogovor zainteresirani v občinah podpisali do p olovice 1971 vendar pa je akcija časovno močno v zamudi. Do novemb ra 1971 je bil družbeni dogovor v celoti sprejet in podpisan v 25 odčin ah, v 25 občinah je dogovor šele v pripravi.

ah, v 25 občinah je dogovor sprejel le del organizacij, v ostalih občinah je dogovor šele v pripravi.

Gospodarska zbornica pa je poslala vprašalnik o kadrovskih vprašanj ih in štipendiranju 219 delovnim organizacijam z več kot 500 zaposlen imi. Odgovorilo je 137 organizacij. 52 organizacij ima načrtovano kadr ovanje, 74 organizacij ni izkoristilo vseh sredstev za štipendije in posoji la, 58 organizacij je pa ta sredstva v celoti izkoristilo ali celo preseglo. Izvršni svet pričakuje, da bo pred kratkim sprejeta skupščinska reso lucija o kadrovski politiki vplivala spodbudno.

rav ravno to ni na mestu. Saj — najprej je bil nič, potem ogenj in voda, potem naše sobe, pa mi. Na nas je sedaj, da vse to spet spravimo v red, preštejemo, oštevilčkam in opredelčkam. Žlica, s katero se je, no saj veste kaj, je naša!

Opišem: Pogovor o Centru. Prijazni, ustrežljivi, topli gostitelji. Na B alkanu tukaj ni razlik. Kava, vinjak, kava. Nekoliko otipavanja.

Potem se razlike prično jasni: Mora Študentski kulturni center ust varjati študentsko kulturo? Ali mora ustvarjati študentom kulturo? K a je to povezovanje spontanosti? Imperativ raziskovanja, kritičnosti? Iskanje svojega mesta med študenti? Ali je to mesto pravzaprav že od merjeno in ga je treba le zapolniti? Nikakor ni, in ni stične točke. Stri njamo se (nekoliko posiljeno), da pač razlike so in bodo. Kar lahko naj več naredimo, je to, da najbolj plodno sodelujemo, kar tudi bomo. De bel program nam omogoča zanimivo izbiro in zagotavlja kvaliteto. Kva liteto tistemu delu našega ljubljanskega Študentskega kulturnega centr a, ki se bo ubadal s sejanjem in gojenjem novih /tujih, uvoženih/ stvari tev, idej, načrtov.

Ostali del bo pač taval po svoje. Kar je tudi njegova naloga in dolžn ost. Zveličavnost naredi slab zrak, težko dihamo, dušimo se. Kritičnos t, iskanje ni fraza, poplajnjena s postano mineralno vodo izza govorniš kega mikrofona. Niti ni fraza prestopajoča kultura z zasedbe — če tega ni, ni nas.

In spet poslovni vlak, hrenovke, sokovi in prazni žepi. Predvsem pa blag priokus neresničnosti. Zamižim in sanjam: velika hiša, vsa v marm orju, petnajst dvoran, štirideset sob za pogovore, bazen, kino, diskotek a, pliš in žamet. Sanjam študente vse lepe in kulturne, politizirane in an gažirane, zavzete in kritične. Sanjam naše narodne viditelje — otce, star ešine med mladci; sanjam dobre, blage, lepe, ukaželjne Slovence.

Črnolasa steverdesa poslovnega vlaka ima debele noge.

boris cizej

Vsaka revolucionarna partija najde že takoj na začetku podporo v mladini, razstojega razreda. Politična senilnost se kaže z nezmožnostjo ujanja mladine v gibanje. Buržoazno-demokratske stranke, odrinjene s scene, so prisiljene prepustiti mladino revoluciji ali fašizmu. Ko je bil v ilegali, je bil boljševeden vedno partija mladih delavcev. Menjševiki so se opirali na starejši del delavskega razreda in bili zaradi tega celo ponosni in vzvišeni nad boljševediki. Dogodki pa so neusmiljeno razkrili njihovo zmoto: v odločilnem trenutku je mladina potegnila za seboj odrasle, zrele moške, vse do starcev.

Revolucionarni preobrat je pomenil neverjeten impulz novim sovjetskimi generacijam. Z enim samim udarcem jih je iztrgal iz konzervativnih navad in jim pokazal veliko skrivnost — prvo skrivnost dialektike — nič ni večnega na svetu in družba je ustvarjena iz gibljivih osnov. Kako bedasta se kaže teorija o nespremenljivosti vrstah v luči izkušenj naše dobe. Sovjetska zveza je ogromen topilnik, v katerem nastaja značaj desetih narodov. Mističnost „slovanske duše“ je bila odplavljen a kot prazna pena.

Toda pobuda, ki so jo sprejele mlade generacije, še ni našla izhoda v resnične zgodovinske nasledke. Res je, da je mladina zelo aktivna na ekonomskem področju. V SZ je sedem milijonov delavcev, ki imajo manj kot 23 let: 3.140.000 v industriji, 700.000 pri železnicih, 700.000 na gradbiščih. V novih tovarnah velikih ikankah tvorijo mladini delavci skoraj polovico delovne sile. V kolhozih je danes okrog 1.200.000 mladih komunistov. Več sto tisoč mladih komunistov je bilo v zadnjih letih mobiliziranih na gradbiščih, v premogovnikih, po gozdovih, na najdiščih zlata, v Arktiki, v Sahalinu, na reki Amur, kjer gradijo novo mesto, Komsomolsk (dobesedno: Mesto komunistične mladine). Nova generacija daje udarnike, elitne delavce, stahanoviste, uradnike... Nova generacija študira, v večini primerov v zelo prizadevano. Vsaj toliko, če ne še bolj, je aktivna v športu, zlasti v drznih vajah, kot je padalstvo, in bojevitih, kot je strelstvo. Podjetni in neustrašeni se združujejo v nevarnih ekspedicijah vseh vrst.

„Najboljši del naše mladine,“ je pred kratkim dejal Schmidt, znani raziskovalec polarnih krajev, „teži za težkimi nalogami.“ To je prav gotovo res. Vendar poročila generacija živi na vseh področjih pod skrbništvom. Kaj in kako storiti, vse ji je nakazano od nadrejenih. Politika, najvišja oblika ukazovanja, je ostala v celoti v rokah tistih, ki se imenujejo stara garda. Obenem ko se obračajo k mladini z govori, polnimi prisrčnosti in laskanja, stari ljubosumno varujejo svoj monopol.

Ker si Engels ni mogel zamišljati razvoja družbe brez izginotja Države, to je, ne da bi nadomestili vse policijske ustanove s samoupravljanjem proizvajalcev in potrošnikov, je zaupal izvršitev te naloge mladi generaciji, „ki bo zrasla v novih pogojih in bo sposobna zrušiti nadvlado etatizma“. Lenin dodaja: „Tudi etatizma demokratske republike...“ Tako sta si torej Engels in Lenin zamišljala izgradnjo socialistične družbe: generacija, ki je dobila oblast v svoje roke, to je stara garda, sproži proces odmiranja Države; naslednja generacija dovrši delo.

Kaj pa v resnici? 43 % prebivalcev SZ je rojenih po oktobrski revoluciji. Če porednostavljamo, da je meja med generacijami pri trindvajsetih letih, ugotovimo, da več kot 50 % sovjetskega prebivalstva ne dosega te meje. Več kot polovica prebivalstva ima tako izkušnje izključno samo s sovjetskim režimom. Toda prav ti mladi ljudje se ne oblikujejo v „svobodnih pogojih“, kot si je zamišljal Engels, ampak pod neznosnim pritiskom vladajočega sloja, ki je, kakor uradno velja, izvršil oktobrsko revolucijo. V tovarni, na kolhozu, v kasarni, na univerzi, v šoli in celo v otroškem vrtcu, če ne že v jasli, so glavne človeške vrline zvestoba, vodil in ubogljivost brez diskusije. V zadnjem času bi bilo lahko mnogo pedagoških aforizmov prepisanih od Geobelsa, če si jih tudi ta ne bi v veliki meri sposodil od Stalina oviš sodelavcev.

V pouku in družabno življenje šolarjev in študentov sta globoko prodrla formalizem in hinavščina. Otroci so se naučili prisostvovati množici sestankov, kjer umirajo od dolgočasje, kjer imajo obvezno častni prezidij, častijo ljubljene voditelje in imajo vnaprej pripravljene konformistične debate, med katerimi, prav tako kot odrasli, govorijo eno, mislijo pa drugo. Najbolj nedolžni krožki šolarjev si nakopijo na glavo surov pritisk, če si skušajo ustvariti oazo v tej puščavi. GPU se vmešava v to tako imenovano „socialistično“ šolo, da bi z ovajanjem in izdajo zaseja la demoralizacijo. Najbolj zavedni pedagogi in avtorji otroških knjig kljub svoje mu uradnemu optimizmu ne skrivajo zmeraj zgražanja nad nenaravnostjo, hinavščino in dolgočasjem, ki se naseljuje v šolo.

Brez izkušenj v razrednem boju in revoluciji se mlada generacija ne bo mogla zavestno pripraviti na življenje v družbi drugače kot ob prsih sovjetske demokracije, zanašajoč se na preučevanje izkušenj iz preteklosti in primerov iz sedanjosti. Mišljenje in značaj osebnosti se ne moreta razvijati brez kritike. Toda najosnovnejša možnost izmenjave idej, zmot, preverjanja in popravljanja napak je sovjetski mladini odvzeta. Vsa vprašanja, tudi tista, ki jo zadevajo, se rešujejo brez nje. Do voljenjo ji je le, da se ravna po predpisih in poje hosana. Na vsako kritično besedo birokracija odgovori tako, da zavije vrat tistemu, ki jo je izrekel. Vse, ki imajo talent ali trdno mnenje, sistematično zetirajo, puščajo ob strani ali fizično uničijo. Tako se pojasnjuje dejstvo, da milijoni in milijoni članov Komunistične mladine do danes niso izoblikovali niti ene znamenite osebnosti.

Mladina se zdi na vsi moč aktivna, ko se posveča tehniki, znanosti, športu, šahu, književnosti. Na vseh teh področjih tekmuje s staro, slabo pripravljeno generacijo, se ji pridružuje in jo včasih prekaša. Toda pri vsakem stiksu politiko si osodi prste. Tako ji ostanejo tri možnosti: da se prilagaja birokraciji in si dela kariero; da se brez besed podredi, se izčrpa v gospodarstvu, znanosti ali v privatne življenju; da preide v ilegalo in se nauči bojevati in žrtvovati za prihodnost. Birokratska kariera je odprta le manjšini; na drugi strani pa se prav takšna manjšina postavlja v opozicijo. Vmesna skupina je zelo heterogena. Pod jarmom pritiska se odvijajo tajni procesi, ki bodo močno vplivali na določitev prihodnosti SZ.

Asketske tendence iz časa civilne vojne so v času NEP nadomestile boj epikurejske, da ne rečemo bolj uživaške. Obdobje prve petletke je bilo spet obdobje asketizma, toda samo za mase in mladino; voditelji so si uspeli preskrbeti osebno blagostanje. Obdobje druge petletke prav gotovo priča o zelo živahnem odporu zoper asketizem. Skrb za osebne dobrine prevzame vse prebivalstvo in zlasti mladino. Dejstvo je, da se ima manjšina sovjetske mlade generacije, ki se ji je uspelo dvigniti nad množice, možnost prebiti v vodilne kroge. Po drugi strani pa birokracija zavestno oblikuje in izbira svoje funkcionarje in aktiviste.

„Sovjetska mladina ne pozna želje po bogastvu, malomeščanske klavnosti, ni zkotnega egoizma,“ je zatrjeval glavni poročevalec na kongresu Komunistične mladine aprila 1936. Te besede zvenijo popolnoma lažno ob geslu, ki prevladuje da nes: „udobje in lepo življenje“, ob metodah razdrobljenega dela, ob denarju in zunanji olepšavi. Socializem ni asketski in s svojo navezanostjo na TA svet globoko nasprotuje krščanskemu asketizmu in vsakršni religiji. Toda ima vendarle hierarhijo svojih vrednot. Človeška osebnost se zanj ne začne s skrbjo za udobno življenje, ampak tam, kjer se ta skrb neha. Vendar ni nobeni generaciji dano zrasti na svojo lastno glavo. Vsakršno gibanje Stakhanova je za nekaj časa osnovano na „nizkotnem“ egoizmu. Edina njegova merska enota, ki je številni hiač in kravat, pri dobljenih za delo, pričra prav o „malomeščanski klavnosti“. Če je ta faza zgodovinsko potrebna, naj bo; torej jo je treba videti takšno kot je. Ponovna vzpostavitev v trgovinskih odnosih nedvomno odpira možnost občutne izboljšave osebnega blagostanja. Če hočejo sovjetski mladi ljudje večinoma postati inženirji, to prav gotovo ni zaradi tega, ker jih izgradnja socializma tako privlači, ampak zato, ker so inženirji dosti bolj plačani kot zdravniki ali učitelji. Kadar se tovrstne tendence i

zoblikujejo v atmosferi duhovnega pritiska in ideološke reakcije, medtem ko vodi telji zavestno popuščajo instinktom stremuhov, se oblikovanje „socialistične kulture“ vedno reducira na egoistično vzgojo največjih antisocialistov.

Vseeno pa bi bilo predstavljati sovjetsko mladino kot prevzeto samo od oseb nih interesov nesramno obrekovanje. Ne, v glavnem je plemenita, intuitivna, aktivna. Stremuštvu obarva samo njeno površje. V njenih globlinah pa živijo različne tendence, velikokrat še neizoblikovane in njihovo junaštvo si išče zaposlitve. Deloma sloni na teh težnjah novi sovjetski patriotizem, ki je nedvomno zelo globok, iskren in dinamičen. Toda tudi ta trpi zaradi nesporazumov med mladimi in starimi.

Mladim, zdravim pljučem se zdi zadušljiva atmosfera hinavščine, ki se ne loči od Termidorja, to se pravi od reakcije, ki se še odeva v plašč revolucije. Kričeče nasprotje med socialističnimi oglasi in živo resničnostjo ruši zaupanje v uradne besede. Kar zadeva politiko, si veliko mladih ljudi privaja do nje zaničevalen odnos in kaže v svojih navadah grobost in razpuščenost. V mnogih primerih, morda celo v večini primerov sta indiferentnost in cinizem samo primitivni obliki nezadovoljstva in želje hoditi z lastnimi nogami. Izključitev iz Mladine in partije, aretacija in izgnanstvo sto in sto mladih „belogardistov“ na eni in boljševedikov-leninistov na drugi strani, potrjujejo, da izvirni zavestne politične opozicije z leve in desne niso izčrpani; nasprotno, v zadnjih dveh ali treh letih so začeli delovati z novo silo. Končno pa se najmanj potrpežljivi, najbolj goreči, najmanj uravnovešeni, ranjeni v svojih čustvih in interesih, obrnejo na pot terorističnega maščevanja. Pri bližnjem takšno je torej današnje stanje političnih duhov sovjetske mladine.

Zgodovina individualnega terorja v SZ s silo zaznamuje etape splošnega razvoja d. dežele. Ob zori sovjetske oblasti so bili v socialistično-revolucionarji organizirali teroristične atentate v času državljanske vojne. Ko so stari lastniški razredi izgubili vse upanje, da bi kaj dobili nazaj, je terorizem prenehal. Nasledniki kolakov, ki so se ohranili vse do zadnjega časa, so imeli lokalni značaj; dopolnjevali so gverilo proti režimu. Najnovejši terorizem se ne opira niti na stare vladajoče razrede niti na bogate kmete. Teroristi zadnje generacije izhajajo izključno iz sovjetske mladine, iz Komunistične mladine in iz partije, pogosto celo iz vrst sinov voditeljev. Čeprav je individualni terorizem popolnoma nesposoben rešiti probleme, ima vseeno zelo veliko raziskovalno važnost, kar zadeva ostrino nasprotij med birokracijo in širokimi ljudskimi množicami, in še posebej mladino.

Gospodarska omotičnost, padalstvo, polarne ekspedicije, demonstrativna indiferentnost, „romantika individua“, teroristična mentaliteta in teroristična dejanja — vse to pripravljajo eksplozijo nezadovoljstva mladih proti neznosnemu nadzoru starejših. Vojna bi lahko služila kot varnostna zaklopka za nakopičeno nadzoro tega nezadovoljstva. Toda ne za dolgo. Mladina bi si hitro pridobila sloves bo rcev in avtoriteto, ki ji danes manjka. Istočasno bi bil ugled starih nepopravljivo okrnjen. V najboljsem primeru bi bila vojna za birokracijo samo počitek; na koncu sovražnosti bi bil konflikt le še ostrejši.

Seveda bi bilo preveč enostavno zreducirati problem SZ na problem generacij. Med starimi je v birokraciji veliko javnih ali tajnih nasprotnikov, kot je med mladino sto in sto in na tisoče birokratov. Toda naj bo napad proti vladajočim slojem z desne ali z leve, bodo najbolj vroči napadalci vedno izhajali iz vrst mladine, ki se duši, je nezadovoljna in brez političnih pravic. Birokracija to prav dobro ve. Je zelo občutljiva za vse, kar ji grozi. Prizadeva si že vnaprej utrditi svoj položaj. Temeljeje in betonske vrhove svojih zgradb postavlja naravnost nasproti mladi generaciji.

Omenili smo že X. kongres Komunistične mladine, ki je bil aprila 1936 v Krimu. Seveda ni nihče poskušal razložiti, zakaj se ta kongres, v nasprotju s statutom, ni sestal pet let. Nasprotno pa je bilo takoj poudarjeno, da se je prebran in očiščen sestal, da bi razlabil mladino, v političnem smislu: po novem statutu Komunistična mladina izgubi, celo pravno, vsakršno pravico udeleževati se družbenega življenja. Učenje in vzgoja sta od zdaj naprej edini področji delovanja. Generalni sekretar Komunistične mladine je po ukazu svojih nadrejenih izjavil: „Moramo prenehati klepetati o industrijskem in finančnem načrtu, o zniževanju proizvodnih stroškov, o ravnateljstvu računov, o setvi in o vseh drugih nalogah vlade, kot da bi mi o tem odločali.“ Cela dežela bi lahko ponovila te zadnje besede: „kot da bi mi o tem odločali.“ Arogantno povelje, „prenehati klepetati“, ki ni vzbudilo na tem popolnoma podrejenem kongresu nobenega navdušenja, se zdi toliko bolj presenetljivo, ker sovjetski zakon določa politično polnoletnost pri osemnajstih letih in dovoljuje od tega leta dalje volilno pravico mladim ljudem obeh spolov, medtem ko je bila starostna meja v Komunistični mladini po starem statutu 23 let, in jo je tretjina članov tako že prekoračila. Kongres je enoglasno izglasoval dve reformi: legaliziral je udeležbo mladostnikov v Mladini in tako povečal število komsomolcev — volilcev in odvezl organizacijo pravico vmešavati se ne samo v splošno politiko (stvar, o kateri ni debate), ampak tudi v tekočo gospodarska vprašanja. Dvig starostne meje diktira dejstvo, da je vedno težje avtomatično preiti iz Komsomola v partijo. Ukinitve zadnjih političnih pravic, celo navideznih, je treba pripisovati hotenju popolnoma in dokončno porediti Komsomol očiščeni partiji. Oba očitno nasprotujoča si ukrepa imata isti vzrok, to je strah, da bi mlada generacija sugerirala birokraciji. Poročevalci kongresa se izgovarjajo na poslanstvo, ki jim ga je zaupal Stalin — ta opozorila so imela namen izključiti vsakršno diskusijo — poročevalci so torej pojasnili cilj reforme s p resenjetljivo odkritostjo: „Ne Potrebujemo še ene partije.“ To je pomenilo priznanje, da bi po mnenju voditeljev Komsomol lahko postal druga partija, če ga ne bi dokončno matirali. In da bi boljše označil možnost te nove partije, je poročevalec dodal to opozorilo: „Trocki je hotel svoj čas vtisniti mladim, s katerimi je demagoško flirtal, antileninistično in antiboljševsko idejo o potrebnosti druge partije.“ Itn. Namigovanje poročevalca vsebuje neki anahronizem: v resnici se je Trocki omejil na tisto obdobje, ker je želel opozoriti, da bo birokratizacija, ki se postavlja nad režim, povzročila prelom z mladimi in tako dala možnost nastanka druge partije. Ni važno: dogodki, ki so potrdili opozorilo, so iz tega naredili program. De generirana partija je ohranila svojo privlačno moč samo za stremuhe. Poštenim mladim ljudem, ki so sposobni misliti, se gnusi bizantinska sužnost, napačna retorika, ki pokriva privilegije in samovoljo, samohvala povprečnih birokratov, ki kadijo drug drugemu, in vsi ti maršali, ki so si prišli zvezde na vsa oblačila, čeprav jih niso nikoli sneli z neba. Druga partija ni več grožnja, kot je bila pred dvanajstimi ali trinajstimi leti, ampak je potreba, edina sila, sposobna nadaljevati oktobrsko revolucijo. Če bodo spremembo statuta Komsomola spremljali novi policijski ukrepi, se razume samo po sebi, da ne bo mladini nihče preprečil zbrati svoje sile in se spopasti z birokracijo.

Kako se bo orientiral mladina v primeru političnih nemirov? Pod katero stavo se bo zbrala? Nihče ne more zdaj točno odgovoriti na ta vprašanja. Mladina pa še najmanj. Njeno zavest obdelujejo nasprotujoče si tendence. Na koncu bo do zgodovinskih dogodkov svetovne važnosti zahtevali od teh množic, naj se odločijo: vojna, nov uspeh fašizma, ali pa, nasprotno, zmaga proletarske revolucije na Zahodu. Birokracija se bo vsekakor prepričala, da je ta brezpravna mladina zelo močan eksplozivni faktor.

Ruska avtokracija, ki se je 1894 izražala s posredovanjem mladega carja Nikolaja II., je odgovarjala članom zemsev, ki so plašno izražali željo sodelovati v političnem življenju: „Neuresničljive sanje!“ Značilne besede. 1936 birokracija odgovarja še neizoblikovanim težnjam mlade generacije z brutalnim ukazom: „Prenehati s klepetanjem!“ Tudi te besede bodo prišle v zgodovino. Stalinski režim jih ne bo manj drago plačal, kot jih je režim, ki ga je vodil Nikolaj II.

Tov. Štrajn je v svojem članku „Proti perverziji levičarske parole“ v 11. št. Tribune ... odpri nekaj vprašanj, ki zadevajo študentsko gibanje ... Pisec skuša v svojem članku odgovoriti na naslednja vprašanja:

- kaj se dogaja pri nas z Dutschkejevo parolo „dolgi marš skozi institucije“
- kdaj, kje in v kakšnih okoliščinah je ta parola nastala
- in kaj ta parola pomeni oziroma kakšen je njen smisel.

Mnenja sem, da so to obrobna vprašanja, ki sicer imajo neposredne praktične posledice za akcije študentov, vendar so take akcije nesmiselne oziroma so akcije zaradi akcij, če ne odgovorimo še na naslednje vprašanje:

- kakšni so pogoji, prostor in kateri so tisti različni interesi v njem, zaradi katerih je možna perverzija levičarske parole.

Odgovori na to vprašanje pa niso več samo praktičnega pomena (uporabni za izbiro taktike), temveč so dobra osnova za teoretično podlago ali jasno strukturo gibanja. Kot bi Dutschke dejal: „Biti pripravljen pomeni vse“ (Shakespeare), pomeni sposobnost abstraktno-analitično razumeti objektivno stanje stvari in ukrepati v skladu s trenutno dejansko situacijo. V pojmu pripravljenosti je najvišja enotnost teorije in prakse, kar nima nič skupnega s sprejemanjem navodil nekontrolirane centrale. ...

„Revolucionarni marksizem ... dela na novi zgodovinski nalogi, skuša s konkretno analizo spremenjene konkretne resničnosti dodelati svoje možnosti, cilje, pojmovanja in parole in jih soočiti z izkušnjami iz prakse ...“

„Upor ni mit, to je visoko organizirana socialna akcija (poudarjal H. S.) razreda, ki se bori za svojo osvoboditev ...“

Po svojem dejanskem družbenem položaju in vlogi pa smo ravno študenti in hko v prvih vrstah dejanske avantgarde delavskega razreda, pripravljeni, da kataliziramo vse tiste družbene procese, ki vodijo v osvoboditev delavskega razreda. Toda, ... za opravljanje te funkcije (avantgarde, op. H.S.) ne zadostajo samo cilji, določene vrednote, kar je značilno za meščanske stranke. Nujno je tudi znanstveno spoznati dejanske zakonitosti družbenega gibanja, pogoje napredka. Po drugi strani pa tudi golo znanstveno spoznanje ne more izpolniti te funkcije. Zakaj le-to more biti pod močnim vplivom tehnokratizma, označevati ga morajo tehnokratski pristop in vrednote, vpreženo je lahko v voz novih oblik dominacije, monopola ... Biti moramo torej pripravljeni, kajti če se partija zb irokratizira, la hko bistveno ovira bojevitost vrste delavskega razreda, ki postaja zaveden in aktiven. Ovíra pa jih lahko le, če v tej zgodovinski situaciji ni nobene politične gonilne sile, ki lahko pokaže alternative.

„Vse v redu in prav,“ bo rekel tov. Štrajn, „vprašanja zastavlja sicer z različnih zornih kotov, misliva pa na isto.“ Vendar stvar ni tako enostavna! Tov. Štrajn ni mislil toliko na perverzijo Dutschkejeve parole, kot na to, da bi pod plašč njene vsebine zrinil levi oportunistem in tako ubil dve muhi na en mah: „posvojil“ Dutschkeja in hkrati zagotovil prostor pod soncem „kritiki“ institucionalnega sistema in očrnil tista resna prizadevanja študentskega gibanja, ki dejansko ustrezajo vsebini Dutschkejeve parole „dolgi marš skozi institucije“. Kako naj si sicer to imačim tole njegovo misel: ... Tako je pohod skozi institucije lahko tudi navidez povsem izveninstitucionalna oblika, kot so na primer dem onstracije, kajti v tej obliki zainteresirani subjekti praviloma zahtevajo od institucionalnega sistema rešitev določene problematike ali v skrajni instanci temeljno spremembo ali odpravo institucionalnega sistema.“ (podčrtal H.S.)

Toliko o namenu in dejanju tovariša Štrajna. Kdaj drugič bom poskušal tudi odgovoriti na zastavljena vprašanja, za katera sem prepričan, da res zadevajo študentsko gibanje. Toda tega ne bo mogoče storiti v tako kratkem času in na tako majhnem prostoru, kot ga je zavzel ta članek.

¹ R. Dutschke, Komentar k anarhizmu in kritično-materialistični teoriji, Tribuna št. 4, 1971/72 (prevod Lene Petrič)

² M. dr. Pečuljič, Prihodnost ki se je začela, „Komunist“, Ljubljana 1969, str. 118

³ D. Štrajn, Proti perverziji levičarske parole, Tribuna št. 11, 1971/72

hočev ar stane

24. in 25. januarja 1972 je bil v Varšavi mednarodni študentski sestanek o problemih evropske varnosti in sodelovanja. Organizatorja sta bila študent ov Poljske (ZSP) in Mednarodna zveza študentov (MSS). Poleg številnih evropskih študentskih organizacij (nekater so manjkale), je sestanku prisostvovalo veliko študentskih predstavnikov iz Afrike, Azije in Latinske Amerike, ki so prišli tudi zaradi sestanka izvršnega komiteja MSS, in ki so poudarjali problem evropske varnosti kot svetovni problem, važen tudi za njih.

Govorniki so se v prispevkih zavzemali za ratifikacijo sporazumov med ZRN in Poljsko ter SZ; za sprejem obeh Nemčij v OZN, zaimirno zmago socialističnih idej, obenem pa tudi za znanstveno sodelovanje in odnehanje uporabe sile.

Kaj prida novega nismo čuli. Kot že večkrat so znova vsi govorniki ostro obsodili ameriški imperializem, NATO pakt, fašistični režim v Grčiji, Španiji in Portugalski, vojno v Vietnamu ter pojave neofašizma.

Vseeno pa je razveseljivo, da se tudi študenti tako močno zavedajo problema evropske varnosti in sodelovanja. Ta seminar je bil prvi, na katerem je bila obravnavana ta tema. Blíža pa se tudi Evropsko srečanje (European Meeting), ki je že tradicionalno in kjer bo ena od tem tudi ta. O tem kaj več drugič.

Vsa pohvala velja ZSP, ki je omogočila zelo dobre pogoje za delo in prijazno vzdušje. Seminar je potekal v impozantni stavbi — Palači kulture, zgrajeni po drugi svetovni vojni.

Od 26. do 30. januarja je bil sestanek izvršnega komiteja MSS, na katerega je bila ZSJ povabljen kot opazovalec. Tam je bilo prebrano že prej natisnjeno poročilo sekretariata MSS. Bilo je tako obširno, da je branje trajalo kar cel dan. Vsebovalo je delo MSS od kongresa v Bratislavi. Nato je sledila diskusija, zopet so se vstili govorniki s celega sveta, vsak je povedal kaj več tudi o svoji organizaciji in njenih problemih.

Veliko razburjenje vseh prisotnih sta povzročila delegata tistega dela Nacionalne unije študentov iz Francije, ki je imel kongres v Dijonu spomladani — P. N. sterenko in J.C. Boksenbaum. Prvič, ko sta začela vzklíkati po končanem govoru predstavnika česke študentske organizacije, katere reprezentativnost ta UNEF še danes ne prizna. Vpila sta imena zaprtih študentov v Pragi. Opaziti je bilo začude ne in radovedne poglede, ki so se obračali proti njima. Naslednjega dne sta se prijavila za diskusijo, in ker nista mogla zvedeti, kdaj bosta na vrsti, sta med govorom prvega delegata zahtevala, vrstni red ... Predsedujoči je zaprosil za red v dvorani, ni jima pa dal točnega odgovora. Zato sta vstala in šla na „govornico“ vmes je bilo nekaj vzklíkov o demokratičnem postopku, ki je znan že iz Bratislave. Tam so Boksenbauma fizično napadli nekateri drugi delegati (Čile, Kuba ...). Nesterenko pa je prepeval internacionalno. Po posredovanju ZSP so ju uvedli iz dvorane. Kmalu za tem so na predlog študentskih organizacij Kube, Čila, ČSSR, Alžirije in še nekaterih sprejeli resolucijo, naj se omenjenima „tipoma“ prepove nadaljnje prisostvovanje na sestanku.

Po majhnem intermezu je bilo zopet vse mirno in sestanek je uspešno potekal dalje.

južna amerika zrak, sonce na drevju
južna amerika hiše, toplota zraka
južna amerika trava, barva ceste
južna amerika dihanje, pogled v daljavi
južna amerika lep zrak, zidanje hiše
južna amerika nedelja pol osmih, junij
južna amerika barva daljave, zasenčene največje hiše mesta
južna amerika pločniki, njen večer
južna amerika barva zraka na cesti, vzpenjanje večera s ceste
južna amerika denar, vesolje podnevi
južna amerika hoja zjutraj, oblaki iz 115. stoletja
južna amerika gledanje, drevesa v mestu
južna amerika dišanje časopisov poleti
južna amerika gledanje hiše, gozdovi
južna amerika papillon, čas
južna amerika asfalt pomladi
občutek čistosti, reka
južna amerika obžarjeni parki, utopični čas
južna amerika, žival, duh, zemlja
južna amerika hribi
južna amerika hrib
mesto, sonce v zelo mrzlem dnevu
ljudje, letenje — zrak v kinih — južna amerika
južna amerika branje, nogomet science fiction
srečanje v tujo glavo, južna amerika
polna glava, zgodovina — rumen pesek južna amerika
južna amerika zakaj si v sodu, ko sem bil v antiki
južna amerika najlepši zrak v spominu
južna amerika ko v zgodovini postavljajo trilit, plavž
južnoameriški zrak

jure perovšek

Neka preprosta, vendar nenavadno ugledna in v zveznem merilu pre k televizije in skupščinskih nastopov poznana gospa, ki sem jo imel v p rijetnih zimskih večerih preteklega leta priložnost zelo dobro spoznati. tudi jaz, je bila največji pesimist, kar sem jih kdaj srečal. Kljub tako ve likemu uspehu, ki ga je imela v življenju, je bila navajena spregovoriti v saj štirikrat na večer neki zložen stavek, ki sem ga pozneje z njenim pr ivoljenjem vzel za svoje geslo (kot na primer DELO nosi geslo Proletar ci vseh dežel, združite se!). Ta stavek se je glasil: „Če zlato primem, dr ek ratal“

Žal mi je, ker ne morem pisati o velikih življenjskih neuspehih, ki so me tako pobili, da si nisem mogel pomagati drugače, kot da sem napisa l pesemco:

Imel sem prijatelje,
pa so odšli,
bilo je dekle,
nič več je ni.
Bil sem pijan,
zdaj sem trezen,
bil sem zdrav,
zdaj je bolezen,
Bankovci šuštel
rdeči so, novi,
pa so spuhteli,
so ostali dolgovi.

Lepa pesem, anede? Samo tokrat mi je naloženo raziskati neko dru go, po vsem videzu daleč pomembnejše vprašanje. Pričujoča razprava mora razprostrti problematiko kulturne podobe študentskega lista Tr ibune s posebnim ozirom na poskuse, ki so bili storjeni v zadnjem času, da bi jo z različnimi načini rekonstruirali in restavrirali.

Že takoj v začetku je treba povedati, da je lanska postava kulturne rubrike (M. Slodnjak, A. Zorn, M. Dekleva v napadu) imela pred nasto pom veliko več treninga, pa tudi teren je bil neprimerno primernejši za igro. Tudi športniki sami so bili okretnejši, boljše konstrukcije, čvrstej ših kosti, krepkejših mišic, jasnejših oči, prodronejšje misli, srečnejših ž elodcev, daljših nog, bridkejšje jeze, bolj belih zob, oh oh, to so bili naj boljši mogoči fantje, in zdaj so umrli in ni jih več ...

Gospod Jesih, ali ne mislite, da bi bilo prav tudi letos, podobno kot lani, organizirati na straneh vašega časnika sem ter tja kakšno zmerjanj e v slovenski kulturni prostor?

Jaz: Na to vprašanje ni mogoče odgovoriti, kakor bi stresal otrobe i z rokava. Zmerjati je že lepo, ne vem pa, če je tudi treba. Danes je toli ko nekih sravcev, ki jih je boljše ignorirati.

Ali jih morda lahko nekaj deset imenujete?

Jaz: Ker sem že rekel, da so sravci, bi bilo to nekoliko tvegano v sm islu tožba.

Ali lahko imenujete kakšnega, ki vam ni všeč, pa mu ne bi mogli re či sravec?

Jaz: Eni so sravci, drugi so nevšečni, tretjim pa bi trpel ugled, če bi povedal, da so mi všeč. Vi me vprašujete po srednji kategoriji. Ta je pa ravno tako brezbarvna, da ji ne bi rad naredil veselja s pretirano public iteto.

Pa sploh mislite, da je sfera te, kakor ji pravimo, institucionalizirane socmeščanske kulture kaj prida zanimiva?

Jaz: Tu je treba po moje imeti nekoliko jasnejše pojme otem, kako je umetniška produkcija sama le del kulture. Pri nas pa neke pikove se dmice ves čas govorijo o prvem, mislijo pa slednje. Za Tribuno umetni ška produkcija, ki jo izdeluje in tudi porablja slovensko meščanstvo, ni nič zanimiva tudi zato, ker se reflektira in podaja (kolikor gre za literar no produkcijo) prav zlahka in tudi pogosto v drugih medijih. Nas pač velika premiera nekega velikega klasika ali pa socialnega slovenskega av torja res ne more zanimati, dokler pišejo o tem na kolikor toliko spreje mljiv način drugi mediji. Je pa, nasprotno, zanimiva „kulturnost“ tega okolja; pa tudi ne toliko, da bi pisali o njej, marveč ravno prav, da se ji nasmejimo.

Kaj pa rečete na to, kako kulturno živi študentska populacija?

Jaz: Tega jaz še ne razumem dobro. Študentska populacija živi tako, da je obenem porabnik in v določenem smislu tudi soustvarjavec sodo bne socmeščanske kulture, obenem pa njen določen del živi tudi svojo kulturo; kultura je najbrž način življenja; na Tribuni smo lani temu rek li subkultura, in mogoče bi se kaj takega dalo še uporabljati, ko ne bi b ilo tistega sub, ki je nekakšno apriorno niveliranje bodisi po kakovostn i bodisi po pomembnostni plati.

Sploh je pa večji del študentov čisto meščanski. En del že po izvoru, saj je dobro znano, kakšna je socialna struktura študentov na naši univ erzi. Drugi del, tisti dobri otroci, ki ne pridejo pokvarjeni od doma, pa s e naprdnejo, ko povohajo malo učenosti. Pa kaj vam govorim, saj me slabo razumete; mi lahko sledite?

Kolikor toliko. Ali se vam ne zdi, gospod Jesih, da bi moralo Tribu no zanimati, koliko študentov ima abonmaje po gledališčih in koncerti h in podobno?

Jaz: Ne, tega pa jaz ne mislim.

Ali vi sami ne bi radi vedeli?

Jaz: Ne, prosim, če veste, mi raje zamolčite.

Ali se vam ne zdi pomembno ... ?

Jaz: Pomembno se mi zdi, da jih zelo veliko ne hodi ...

No, prešaltajva. Kaj je po vašem ljubezen?

Jaz: Določen del mladih jo razume zelo po svoje. Prav na erotičnem področju je „subkultura“ zelo močna. Posebno še, če lahko štejemo se m še oblačilne in frizurne in bradne strukture.

Gospod Jesih, vem, da spremljate dogajanje v slovenskem prostoru, ki daje misliti na kakšne hudobne tendence ...

Jaz: To ste rekli vi!

... Tendence po dirigiranju kulturnega prostora?

Jaz: To je, po moje, po svoji vsebini zelo preprosto. Ko bojo najstar ejši umrli, in upam, da bo to kmalu, bodo prišli na stolčke srednji. To s o neke fašistoidne osebnosti, povezane v nekakšne fašistoidne klane, in ti bodo zmogli samo eno: vzeli bodo denar. Dotlej pa bo lahko nova, n astajajoča kultura živila že zastoj, ker ne bo več dodatek k življenju p osameznika in družbene ali še boljše, družabne skupine; prešla bo v sa mo vsebino življenja. Kultura ne bo tako kot zdaj, ko je zaradi občutk a, da je prav, da je, in da je prav, da smo „kulturni“; takrat bo že sama po sebi z nami in v nas. To bo najbrž podobno kot v moji privatni druš čin: delamo kakšne stvari čisto zaradi sebe, ker nam je tako všeč. Mi ne hodimo v gledališko hišo, da bi bilo gledališče, marveč naredimo gle dališče kar tam, kjer tako zavibriramo. Ne vem, če me razumete, ampa k kar tako napišite!

Se vam ne zdi, da ste docela pod vplivom Zahoda?

Jaz: To so zelo buzerantski očitki. Tako govorijo ždanovci, ki so do cela pod vplivom Vzhoda. Najbrž ni bilo naključje in tudi ne le osebna stvar Tita in Stalina, da se je Jugoslavija obrnila na Zahod. Od tam so p rišli vplivi, jasno, vsak smo pod vplivom česa. Ampak. Ko bomo rekli, na primer, lejte no, punce, tale muzika je pa perfektna, dajmo še mi t ako špilat, bomo nekaj časa mahali pa mahali, potem pa bo prišlo neka j drugačnega ven, našega. To so stare stvari!

Samo še dve tri pitanja! Zakaj Tribuna ne objavlja nič literature?

Jaz: Je tudi takorekoč nič ne dobi! Kar smo letos dobili, je izrazito slabo. Ljudje, ki kaj napišejo, pa tudi mislijo, da Tribuna ni za kaj take ga, saj objavlja same politične člnake. Priznam pa, da tega še nisem pri da premislil.

Kaj pa recenzije?

Jaz: To sem že povedal. Če izide knjiga, jo bodo že drugod recenzir ali. Mi je skozi svoja očala ne moremo. Naša očala to berejo kot zanim ivosti. Mi smo lakmusov papir, ne pa tehtnica. Razumeš?

Ljudem iz svojega kroga objavljate reklamice za knjige, ki jim izidej o. Zakaj?

Jaz: Zakaj pa ne.

Kakšen je delež kulturnega urednika pri odločanju o izrazito politič nih člankih.

Jaz: Enakopraven. Tudi oni mi lahko vržejo ven karkoli. Mi smo vsi politični in vsi kulturni.

Gospod Jesih, najlepša hvala za vaše odgovore!

Jaz: In vam na zdravje za vprašanja!

Tako. Malo sem pisal in vi ste malo brali, ljubi moji. Če imam prav ali ne, pa presodite sami: večji, pametnejši in lepši ste od mene.

milan jesih

Tribuna – Izdaja IO ŠŠ LVZ – Uredništvo in uprava:
61000 Ljubljana, Trg revolucije 1/II – Telefon 21-280.
Tekoči račun: 501-8-78-1 – Rokopisov ne vračamo –
Tiska DDU Ljubljana, Parmova 39 – Poština plačana v gotovini.
Letna naročnina 25 Ndin.

Tribuno urejajo: Franko Adam, Mladen Dolar (glavni urednik), Boris Cizej, Milan Jesih, Marjan Pungartnik, Vladimir Simič (odgovorni uredn ik), Darko Štrajn, Bora Zlobec (sekretar redakcije in lektor), Jaša Zlobec.

Tehnični urednik: Tomo Podgornik

Fotografije: Drev Franc

Stalni sodelavci: Milan Dekleva, Jure Detela, Jože Konc, Pavel Kristan, Andrej Medved, Jure Mikuž, Jernej Novak, Lado Planko, Marjan Pungartnik, Janez Stergar, Tomaž Salamon, Cvetka Tot, Milenko Vakanjac, Peter Vodopivec, Tomaž Wraber, Vinko Zalar, Pavle Zgaga, Aleksander Zorn.

Huey Newton in Bobby Seale sta maja 1968 v Kaliforniji ustanovila Stranko črnih panterjev (za samoobrambo). Predsednik Stranke je postal Bobby Seale, minister za obrambo pa Huey Newton. S pričujočim tekstom iz Sealeve knjige „Seize the time“ nadaljujemo s predstavitvijo naprednih gibanj v svetu.

urednik

ZAKAJ NISMO RASISTI

(Bobby Seale)

Črni panterji niso črna rasistična organizacija, niti rasistična organizacija sploh. Vemo, odkod izvira rasizem. Naš obrambni minister Huey P. Newton nas je naučil, da se upiramo vsem oblikam razizma. Stranka črnih panterjev razume zakoreninjeni rasizem v večjem delu bele Amerike, in ve, da temeljijo razna občasna gibanja v črnski skupnosti na rasistični, črni filozofiji.

Stranka se ne spušča na gnili nivo pripadnika KKK — belega pomembnika, ali na nivo „patriotičnih organizacij“ belih državljanov, ki sovražno črne ljudi zaradi barve njihove kože. Čeprav bodo nekatere organizacije belih državljanov poskočile, rekoč: „Ah, saj ne sovražimo črnih ljudi, samo ne dovolimo jim, da počnejo to in ono.“ To je podlo podpohvalništvo, ki temelji na starem rasizmu nedotakljivosti vsega, in posebno na tabuju telesa. Misel črnih ljudi so vseskozi lupili socialni pogoji, propadajoči socialni pogoji; kontrolirali so jo v suženjstvu, v letih po Emancipation Proclamationu pa ravno tako. Črnce, mulate, Kitajce, ljudstvo Vietnamci imenujejo smrdljivce, rumence, nigre in podobno.

Organizacija črnih panterjev pa je storila nekaj bistvenega; zahteva zvezo in koalicijo vseh ljudi in organizacij, ki se hočejo boriti proti strukturi moči. To je tista struktura moči, iz prasev in kastrirancev, ki odraža ljudi; pogoltna demagoška elita vladajočega razreda, ki poganja prasce nad naše glave; to jim ukazujejo z namenom, da bi obdržali „dobri stari red“. V času svetovnega imperializma, odraža se na svoj način prav tu v Ameriki, se nam — kot ljudem — zdi potrebno nasprotovati lažnim koncepcijam, kakršna je njihova integracija. Če ljudje hočejo integracijo — predvidevam, da se bo to v 50 ali 100 letih tudi zgodilo — je to njihova stvar. Prav zdaj pa je problematičen sistem vladajočega razreda, ki vzdržuje rasizem in uporablja rasizem za ohranjanje kapitalistične eksploatacije. Izrablja črnce, posebno tiste, ki prihajajo z univerz, in tiste, ki pripadajo sistemu črnske elite, ker ti težijo v črni rasizem, ki je vzporeden rasizmu organizacij belih državljanov ali KKK.

Premagovanje ognja z ognjem pa očitno pomeni požar. Najboljša za to je voda, ker voda pogasi ogenj. Voda je solidarnost človeških pravic, da se skupaj branijo proti zlovesči pošasti. Za nas ni dobro vse, kar je dobro za čredo. Za ljudske mase ne more biti dobro vse, kar je dobro za kapitalistični sistem razredne oblasti.

Mi, Stranka črnih panterjev, se pojmuje kot nacija v naciji, vendar popolnoma brez rasističnih razlogov. Vidimo nujnost, da se razvijamo kot ljudje in živimo na zemlji skupaj z drugimi ljudmi. Rasizma ne premagujemo z rasizmom. Premagujemo ga s solidarnostjo. Izkoriščevalskega kapitalizma ne premagujemo s črnim kapitalizmom. Kapitalizem premagujemo s pravim socializmom. Imperializem premagujemo s proletarskim internacionalizmom. Ti principi so za Stranko zelo smotni. Zelo so uporabni, človeški in potrebni. Ljudske mase jih morajo razumeti.

Ne uporabljamo pušk, in nikoli jih nismo uporabili, da bi streljale bele ljudi v belih predelih mest. Samo branimo se — proti vsem, naj so že črni, modri, zeleni ali rdeči, ki nas nepravilno napadajo in nas skušajo moriti in ubijati, ko uresničujemo svoje programe. Konec koncev mislim, da ljudje lahko vidijo iz naše dosedanje prakse, da naša organizacija ni rasistična, marveč zelo napredna revolucionarna stranka.

Tisti, ki hočejo zakamufilirati spopad z etničnimi razlikami, tudi po magajo in vzdržujejo eksploatacijo ljudskih množic: siromašnih belcev, črncev, mulatov, Indijancev, Kitajcev, Japoncev in delavcev sploh.

Rasizem in etnične razlike omogočajo strukturi moči, da izkorišča delavske množice v tej deželi, saj je to ključ, po katerem jih kontrolirajo. Razcepiti in podrediti ljudi je cilj strukture moči. Vladajoči razred, prav majhna večina, nekaj pogoltnikov, demagoških kastrirancev in podgan, nadzoruje in napada vlado. Vladajoči razred in njihovi psi na živžg, njihovi lakaji, njihovi lizuni, njihovi Janezki in črni rasisti, njihovi kulturni nacionalisti — vsi so hlapci vladajočega razreda. To so tisti, ki po magajo vzdrževati strukturo moči z neprestanim rasizmom, in ki rase uporabljajo, da bi napravili razkol med ljudmi. V resnici pa neznate n, manjšinski vladajoči razred dominira, izkorišča in tlačí delavce in delovne ljudi.

Mi vsi smo delavski razred, pa če zaposleni ali ne. Naša skupnost mora temeljiti na resničnih življenjskih potrebah, svobodi, in težnji k sreči, če to sploh komu kaj pomeni. Temeljiti mora na resničnosti — na človeških pravicah samoodločanja in borbe za ohranitev človeštva — da bi zgladila obstoječe probleme. Bistvo torej ni rasni spopad. In to naglo učimo ljudi. Z našega stališča je to razredna borba med masami proletarskega delavskega razreda in majhnim, manjšinskim razredom na oblasti. Delavski razred ljudi vseh barv se mora združiti proti izkoriščevalskemu, tiranskemu razredu na oblasti. Še enkrat naj poudarim: prepričani smo, da je naš boj razredni boj in ne boj ras.

PRAVILA PARTIJE ČRNIH PANTERJEV

Vsak aktivni član Partije črnih Panterjev po vsej rasistični Ameriki mora upoštevati pravila črnih Panterjev — tako tudi člani centralnega komiteja, centralnega štaba, lokalnih štabov, vključno komandanti, ki so podrejeni nacionalnemu, državnemu ali lokalnemu vodstvu PČP. O dolžini izključitve iz PČP in o drugih disciplinskih merah, ki so nujne, da ne bi prišlo do kršitve teh pravil, odločajo nacionalni, državni, lokalni komiteji in štabi.

1. Član partije ne sme imeti pri sebi marijuane ali drugih mamil, kadar opravlja partijsko delo.
2. Vsak član partije, ki uživa mamila, bo izključen iz partije.
3. Nihče v partiji ne sme biti pijan pri opravljanju svojega partijskega dela.
4. Nihče ne sme kršiti pravil, ki se nanašajo na delo v pisarnah generalne skupščine in na sestankih PČP.
5. Nihče v PČP ne sme uporabljati, nameriti ali streljati brez potrebe s kakršnimkoli orožjem na kogarkoli.
6. Nihče v PČP se ne sme pridružiti drugi armadi, razen OSVOBODILNI ARMADI ČRNCÉV.
7. Nihče v partiji ne sme imeti orožja, če je pijan ali drogiran.
8. Nihče v partiji ne sme biti nasilen do drugih članov PČP ali do črnih ljudi nasploh, ne sme krasti ali pa nasilno jemati od drugih, niti igle in sukanca ne.
9. Kadar aretirajo člana PČP, ta lahko da samo naslov, ime in ne sme ničesar podpisovati! Vsi člani morajo poznati osnovno zakonsko zaščito.
10. Vsak član PČP mora razumeti in poznati vseh deset točk platforme in programa PČP.
11. Partijske zveze morajo biti nacionalne in lokalne.
12. Program 10-10-10 morajo poznati in dobro razumeti vsi člani PČP.
13. Vsi finančni funkcionarji morajo opravljati svoje delo pod kontrolo ministrstva za finance.
14. Vsak član mora poročati o dnevnem delu.
15. Vsak vodja podsekcije, sekcije, poročnik in kapetan mora poročati o dnevnem delu.
16. Vsi PANTERJI morajo znati ravnati z orožjem.
17. Če vodilno osebje izključi nekega člana PČP, mora o tem obvestiti urednika časopisa, tako da je to objavljeno in da so o tem obveščeni vsa vodstva.
18. Za vse člane PČP so obvezni tečajji politične izobrazbe.
19. Pisarniško osebje, ki ima važne funkcije, mora biti vsak dan prisotno v pisarnah. Ostali morajo raznašati časopise in se ukvarjati s političnim delom v skupnosti; kapetani in vodje sekcij prav tako.
20. Kontakti — se sekcije morajo oddati tedenska pismena poročila nacionalnemu štabu.
21. Vse veje partije morajo poznati osnove prve pomoči in imeti medicinski kader.
22. Vse sekcije in veje PČP morajo podati mesečno finančno poročilo finančnemu ministru in centralnemu komiteju.
23. Vsi tisti, ki so na vodilnem položaju, morajo brati najmanj dve uri dnevno, da bi bili seznanjeni o spremembah v politični situaciji.
24. Nobena veja in sekcija PČP ne sme sprejemati daril, podpor za revne, denarja ali kakršnekoli pomoči od katerekoli vladne agencije, če prej ne stopi v zvezo z nacionalnim štabom.
25. Vse sekcije morajo sprejeti ideologijo, ki jo ima CENTRALNI komite PČP.
26. Vse veje partije morajo oddati tedensko poročilo svojim nadrejenim sekcijam.

Narodni štab
1048 Peralta st.
OAKLAND, CALIFORNIA, USA

